

THUIS

Doe je ogen eens dicht. Ja, en denk nu aan thuis.

Oké, doe ze maar weer open, want dat is een voorwaarde om verder te kunnen lezen.

Thuis. Misschien de plek waar je nu in jouw hoek van de bank zit en dit boek leest. Of lig je, met het nachtlampje aan naast je slapende geliefde en lees je nog even voor het slapen- gaan? Het kan zijn dat je dit leest in de stiltecoupé van een trein op weg naar huis. Wie weet, ben je er honderden kilo- meters vandaan op een tropisch strand, met naast je comforta- bele strandstoel een tafeltje met daarop een kleurige cocktail. Het papieren parapluutje geprikt in een gekonfijte kers kan je aandacht niet afleiden. Waar je ook bent, daarnet zag je achter je gesloten oogleden het beeld van jouw thuis.

Soms horen er andere mensen bij thuis, soms niet. Voor je thuisbeleving doet het ertoe of je dat liever anders zou willen dan het is.

Er zijn mensen die zeggen zich thuis te voelen als ze waar dan ook hun pantoffels onder het bed hebben gezet. Dat lijkt me een overschatting van de functie van pantoffels.

Thuis is geen vaststaande locatie. Het laat zich verplaat- sen.

Soms komt dat door omstandigheden, soms heeft het met keuzes te maken. Een groter huis als je gezin groeit, een klei- ner huis als de kinderen op zichzelf zijn gaan wonen. Dichter bij je werk gaan wonen betekent minder reistijd en min- der files. 'Als je er niet gelukkig bent, is een huis een hoop stenen,' zei iemand tegen me toen ik moeite had mijn thuis achter te laten toen ik ervoor koos de relatie met de vader van mijn dochter te verbreken.

Het is zeldzaam, maar ik weet dat het voorkomt, dat je niet meer terug wilt naar het huis waar je gelukkig was, omdat er zoiets vreselijks is gebeurd, dat je het je

hele leven niet zult vergeten.

Thuis opgeven of moeten opgeven, betekent niet altijd dat het er beter op wordt. Vooral als je ziek of oud bent, gaat het gepaard met inleveren van ruimte en zelfstandigheid. Soms heb je er zelf geen inspraak in, of kan dat ook niet meer.

Niet iedereen heeft een thuis. Kijk maar om je heen in onze steden of iets verder weg waar mensen vanwege oor- logsdreiging, of op zoek naar een beter leven hun thuis achter laten. En daarna jaren in onzekerheid leven waar en wanneer ze weer een plek ‘thuis’ kunnen noemen.

Er schijnt zelfs een toenemend aantal mensen te zijn dat ‘thuis’ minder associeert met een locatie, maar meer met iets dat je van binnen met je meeneemt. Als je dat kunt oproepen, zou je je altijd thuis kunnen voelen als een plek in harmonie is met jezelf. Daarop doorredenerend zou dat het einde betekenen van gevoelens van heimwee of ontworteld zijn. Daar durf ik een vraagteken bij te zetten.

Niets is zo nabij en zo onbegrensd als ‘thuis’. In verschijningsvorm, in plaats en in tijd. Het is vertrekpunt en landingsplaats. Het is goed als het goed is er te zijn.

Elena Walters

2014

Het is stil en kil in het grote huis. De kou van de winter is nog niet door de lente verdreven. Hij heeft de kans gehad in muren en meubels te gaan zitten, omdat de verwarming al zo lang niet heeft gebrand. We hebben een extra sweater aange- trokken. Ik denk aan de band die ik met dit huis heb en waar- aan nu een einde komt. Waarom kochten mijn ouders dit grote huis toen hun kinderen al helemaal of bijna volwassen waren? Ida zat zelfs al op kamers. De afspraak dat ze weer thuis zou komen als ze klaar was met haar opleiding, is ze niet nage- komen. Maar mijn ouders hebben er altijd met veel plezier gewoond. Mijn vader zelfs veertig jaar. En mijn moeder heeft er heel veel verdriet van gehad, dat ze er niet meer kon blij- ven wonen, toen haar beperkingen, negen jaar na haar hersen- infarct, mijn vader fysiek en mentaal zo uitgeput hadden dat hij niet meer voor haar zorgen kon.

Mijn broze oude vader woont nu al enkele jaren in een zorginstelling. De achteruitgang van zijn kortetermijngeheu- gen werd problematisch. Een deel van de inventaris van zijn grote huis is naar zijn nieuwe appartement verhuisd. Nu het huis is verkocht, moet het helemaal leeg. Er moesten belang- rijke beslissingen worden genomen de afgelopen tijd, in het belang van mijn vader en rondom het huis. We zijn het erg oneens met elkaar. Vooral Ida denkt te weten waar het (en vooral met mijn vader) heen moet. Als kind al dacht zij een deel van haar status te kunnen ontlenen aan het toevallige feit dat ze dezelfde voornaam had als de ene, en op dezelfde dag jarig was als de andere

buurvrouw. Ik vond dat onzin, want ze was al geboren voor we in dit huis kwamen wonen. Dat Colette het altijd met haar eens is, is een logisch uitvloeisel van hun siamees symbiotische zus-relatie. Daan is het zelfs met zijn ogen dicht met haar eens. Hij loopt het risico dat Ida stopt voor hem mecenas te spelen, als hij zich niet aan haar ideeën conformeert. Ik weet dat ze ertoe in staat is.

De relaties in dit deel van mijn familie zijn niet de enige die mijn leven benauwen. Ik zoek hulp om de ontstane klachten te verhelpen. Zo kom ik bij Wim terecht. Het toverwoord bij zijn hulpverlening is: 'stressreductie'. De strijdkreet verandert in de loop van het proces van 'Spreek je uit' in 'Niet zoeken waar het niet is'.

De taken zijn verdeeld. Ik zal het aanspreekpunt zijn voor de makelaar. Dat loopt al snel anders. Door Ida's netwerk-afspraken met zijn dochter en de suggestie dat Ida haar wel een baan kan bezorgen, zoekt de makelaar steeds rechtstreeks contact met haar. En zij reageert daarop. Ze gaat zelfs privé op de thee in zijn riante bungalow. Zijn bewering: 'Ik zet me voor de verkoop in alsof het voor mezelf is,' weerleg ik met de stelling dát het ook voor hemzelf is, omdat hij een percentage krijgt. Ida reageert alsof ik hem voor de eerste de beste maffioso heb uitgemaakt. Ik kan en wil zo niet voor de verkoop van het huis verantwoordelijk zijn. Zij mag het overnemen. Het zal blijken hoe zeer ze zich voor zijn karretje heeft laten spannen.

Ik zou graag meerdere woonalternatieven voor mijn vader hebben bekeken. Kleinschaliger, met meer vanzelfsprekende buitenlucht, een mooie tuin, een volière misschien. De minste suggestie in die richting wees uit dat ik er geen poot mee aan de grond zou krijgen. Met het toverwoord in mijn achterhoofd neem ik een beslissing. Ik meld me af voor een gesprek waarin al door hen doorgehakte knopen over het vervolg van het leven van mijn vader aan de orde gaan komen. Dat valt niet in goede aarde.

